

سیاست‌گذاری در آموزش عالی

تألیف:

دکتر علی‌اصغر ماشینچی

(استادیار، عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد)

روا بویی

(دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت)

مهدی نوروزی

(دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی درسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد)

۱۳۹۸

سرشناسه: ماشینچی، علی اصغر، ۱۳۵۶ -

Mashinchi, Ali Asghar

عنوان و نام پدیدآور: سیاست‌گذاری در آموزش عالی تألیف علی‌اصغر ماشینچی، رویا بویری، مهدی نوروزی؛ ویراستار پریسا داداش‌پور.

مشخصات نشر: بناب: پارلاق قلم، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۲۰ ص.

شابک: ۲۷۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۹۳-۰۱-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: برنامه‌ریزی آموزشی -- مدیریت

موضوع: Educational planning -- Management

موضوع: برنامه‌ریزی راهبردی

موضوع: Strategic planning

موضوع: آموزش عالی -- مدیریت

موضوع: Education, Higher -- Administration

شناسه افزوده: بویری، رویا، ۱۳۵۲ -

شناسه افزوده: نوروزی، مهدی، ۱۳۶۷ -

ردمبندی کنگره: LB۲۸۰۶

ردمبندی دیویی: ۲۰۷/۳۷۱

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۶۷۸۶۵

سیاست‌گذاری در آموزش عالی

تألیف: دکتر علی‌اصغر ماشینچی، رویا بویری - مهدی نوروزی

ویراستار: پریسا داداش‌پور

ناشر: پارلاق قلم

گرافیک: آتنا مسن آبادی

تایپ و صفحه‌آرایی: ندا قریشی

تیراژ: ۱۰۰۰ قطع: وزیری

تعداد صفحه: ۲۲۰ لیتوگرافی: آذین

چاپ: سبز صحافی: امین

چاپ نخستین: ۱۳۹۸ قیمت: ۲۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۹۳-۰۱-۲

دفتر انتشارات: بناب، خیابان امام، روبروی بانک سپه، انتهای پاساژ پورصادق

۰۴۱-۳۷۷۴۵۵۸۵ | ۰۹۳۹ ۸۶۶ ۴۲۷۶

parlaq.qalam@gmail.com

حق چاپ و نشر محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۰	پیشگفتار
۱۱	بخش اول:
۱۱	مدیریت استراتژیک آموزشی
۱۴	مدیریت راهبردی
۱۴	کاربرد مدیریت استراتژیک در تصمیم گیری های چند معیاره
۱۶	استراتژی در سطوح مختلف آموزش
۱۶	مدیریت استراتژیک
۲۷	استراتژی ساز و مدیریت عملکرد
۳۲	استراتژی ارزش ها و رفتار سازمانی
۳۲	استراتژی تهاجمی
۳۳	استراتژی محافظه کارانه
۳۳	استراتژیک تدافعی
۳۳	استراتژی رقابتی
۳۵	مؤلفه های موفقیت استراتژی
۳۸	مزایای برنامه ریزی استراتژیک
۴۰	کاهش استراتژیک هزینه ها
۴۳	طراحی استراتژی به کمک رایانه
۴۵	استراتژی های کارساز
۴۶	استراتژی های ستونی
۴۶	استراتژی های بازاریابی فردی
۴۶	استراتژی قیمت گذاری تبعیض آمیز
۴۷	استراتژی های ردیفی
۴۷	استراتژی تملک مشتری
۴۸	استراتژی پیش نگر

۴۸	استراتژی‌های ترکیبی
۴۸	استراتژی سازمان بسط یافته
۴۸	استراتژی مدیریت بر مبنای اطلاع رسانی
۴۹	استراتژی‌های هوشمند در تقابل با استراتژی‌های سنتی
۵۰	تفکر استراتژیک
۵۳	اهمیت تفکر استراتژیک
۵۸	رویکردهای مختلف نسبت به تحول سازمانی
۵۸	رویکرد مارجی گرانه (صلح آمیز)
۵۹	رویکرد تهاجمی (رضی)
۵۹	رویکرد تلفیقی
۶۰	رویکرد فرسایشی
۶۳	تدوین استراتژی و سازمان یادگیرنده
۶۵	پویایی انسان و استراتژی سازمانی
۶۷	تفکر استراتژیک و ابعاد اخلاقی
۷۱	تفکر استراتژیک و توسعه بین‌المللی
۷۴	جهانی سازی و استراتژی جهانی
۸۴	آینده‌نگری و مدیریت استراتژیک:
۸۷	مکاتب اصلی شکل‌گیری استراتژی
۸۷	مدیریت استراتژیک متأثر از مکتب تجویزی یا پیش تدبیری
۸۸	مدیریت استراتژیک متأثر از مکتب توصیفی
۹۰	مدیریت استراتژیک و تدوین چشم‌انداز با رویکرد تلفیقی
۹۰	جایگاه چشم‌انداز در تفکر استراتژیک
۹۲	مفاهیم و معانی چشم‌انداز در چارچوب مدیریت استراتژیک
۹۸	مزایای مدیریت استراتژیک
۹۹	نظریه استراتژی

فرآیند مدیریت استراتژیک	۱۰۲
موانع و مشکلات طراحی برنامه‌های استراتژیک	۱۰۳
تاریخچه پیدایش استراتژی	۱۰۵
هدف‌گرایی استراتژی	۱۰۷
نقش استراتژی در رسیدن سازمان به اهدافش	۱۰۸
تعیین اهداف	۱۰۹
تعیین جایگاه و موقعیت سازمان	۱۰۹
هدایت عملکرد سازمان در گذر زمان	۱۱۰
استراتژی‌های آموزشی برای ارتقای عملکرد معلمان	۱۱۰
برنامه استراتژیک و برنامه ریزی استراتژیک	۱۱۲
ویژگی‌های برنامه ریزی استراتژیک	۱۱۵
استراتژیست و اتخاذ تصمیم	۱۱۶
برنامه‌ریزی استراتژیک در سطح کلان	۱۱۸
انواع برنامه‌ریزی	۱۲۲
بخش دوم	۱۲۴
سیاست‌گذاری آموزشی	۱۲۴
ارتباط سیاست‌گذاری با برنامه‌ریزی درسی	۱۲۶
سیاست‌گذاری و استراتژی آموزشی	۱۳۰
تاریخچه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی آموزشی	۱۳۴
رویکرد استراتژیک به برنامه آموزشی	۱۳۹
سیاست یکپارچه سازی	۱۴۰
وضع موجود سیاست آموزشی	۱۴۳
۱. شیوه‌های سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش	۱۴۵
۲. شیوه نظام‌مند	۱۴۵
۳. شیوه تدریجی	۱۴۶

۴. شیوه موقتی ۱۴۷
۵. شیوه وارداتی ۱۴۷
۶. ارزیابی گزینه‌های سیاستی ۱۴۸
- الف. فایده‌مندی (مطلوبیت) ۱۴۸
- ب. توان تأمین مالی ۱۴۸
- ج. امکان‌پذیری ۱۴۹
۷. اتخاذ یک تصمیم سیاستی ۱۴۹
۸. برنامه‌ریزی برای اجرای سیاست ۱۵۰
۹. ارزیابی اثرات سیاست ۱۵۲
۱۰. چرخه‌های سیاست‌گذاری ۱۵۳
- مدل‌های سیاست‌گذاری عمومی ۱۵۴
۱. مدل نهادی ۱۵۵
۲. مدل فرآیندی ۱۵۶
۳. مدل گروهی ۱۵۶
۴. نظریه نخبگان: ۱۵۷
۵. مدل عقلانی ۱۵۸
۶. مدل تغییرات تدریجی ۱۵۹
۷. مدل بی‌نظمی سازمان یافته ۱۶۰
۸. مدل انتخاب عمومی: ۱۶۱
۹. مدل سیستمی: ۱۶۲
۱۰. مدل تصمیم‌گیری اجتماعی ۱۶۳
- بخش سوم ۱۶۵
- چالش‌های سیاست‌گذاری آموزشی ۱۶۵
- چالش‌های سیاست‌گذاری در حوزه آموزش در ایران ۱۶۷
- چالش‌های اساسی پیش روی تحول بنیادین در آموزش و پرورش ۱۷۰

۱۷۱	 ضرورت مشارکت در ایجاد تحول در آموزش و پرورش
۱۷۲	 چالش‌های موجود در نظام معلمی:
۱۷۳	 چالش‌های موجود در نظام یاددهی - یادگیری و بسته‌های آموزشی
۱۷۵	 بسترهای قابل تحول در آموزش و پرورش
۱۸۰	 چالش‌های موجود نظام آموزش اقتصاد اسلامی
۱۸۱	 مسایل سیستم آموزشی در ابعاد داخلی و خارجی در ایران
۱۸۴	 مفهوم جهانی‌شدن
۱۸۵	 تاریخچه جهانی‌شدن آموزش و پرورش
۱۹۲	 نظریه دانش جهانی چگونگ چنگ
۱۹۳	 دیدگاه موافقین جهانی‌شدن در آموزش و پرورش
۱۹۴	 دیدگاه مخالفین جهانی‌شدن در آموزش و پرورش
۱۹۵	 چالش‌های آموزش و پرورش ایران
۱۹۵	 فرصت‌ها
۱۹۵	 الف - آموزش زیست محیطی
۱۹۶	 ب - حقوق شهروندی، مردم‌سالاری و مشارکت اجتماعی
۱۹۶	 تهدیدها
۱۹۶	 الف - ورود رایانه به آموزش و پرورش
۱۹۶	 ب - اینترنت
۱۹۷	 ج - تک فرهنگی و از بین رفتن فرهنگ‌های بومی
۱۹۷	 د - کاهش ارزش زمان گذشته و افزایش ارزش زمان حال
۱۹۸	 هـ - پدیده بی‌سوادی مدرن
۱۹۹	 و - پدیده آموزش‌های ناهمسان
۱۹۹	 ز - عدم همراهی ذهنیات با عینیات
۱۹۹	 ح - آموزش زبان خارجی
۲۰۲	 منابع و مأخذ

پیشگفتار

در عصر فرا پیچیده، همگام با افزایش رقابت، پیچیدگی و جهانی شدن پویا، ظهور سیاست‌گذاری جدید نظام‌های آموزشی، پاسخی است به طیف وسیعی از نیازهای متنوع آموزشی جوامع بشری. برنامه‌های استراتژیک و سیاست‌های استراتژیک برای مقاطع بلندمدت طراحی می‌شود و قلمروی بسیار گسترده و وسیع را در بر می‌گیرد. در نگاه اول ممکن است برنامه‌های راهبردی، جاه طلبانه به نظر برسند. اما در اصل از جنبه‌های آرمانی قدرتمندی برخوردار است. در سال‌های اخیر، توجه بسیار زیادی به برنامه‌های استراتژیک آموزشی معطوف شده است. مخصوصاً در حوزه‌ی آموزش عالی، این توجه مضاعف است. شاید این توجه به دلیل ضرورت ایجاد تحول در تمام ابعاد آموزش و پرورش رسمی است که از سوی صاحب‌نظران احساس می‌شود. این بسیار عجیب است که جامعه، دانشجویان، و سایر وسایل ارتباط جمعی، ارزش‌ها، هنجارها و باورها در سال‌های گذشته دچار تغییر و تحولات جدی شده‌اند، اما بیشتر نظام‌های آموزشی کسور، هنوز همان‌هایی هستند که برای دانش‌آموزان و دانشجویان جوامع دهه‌های گذشته طراحی شده‌اند.

این کتاب در سه بخش تدوین گردیده که بخش اول مدیریت استراتژیک آموزشی را مورد بررسی قرار داده و بخش دوم سیاست‌گذاری برنامه آموزشی را در بخش سوم چالش‌های سیاست‌گذاری آموزش بررسی می‌گردد.

مطالعه مباحث کتاب برای علاقمندان مباحث آموزشی، خصوصاً آموزش عالی توصیه می‌شود.

دکتر علی اصغر ماشینچی